

EEN GEMEENTEHUIS MET DE OPENHEID EN RUST VAN DE WADDEN

In het kader van de gemeentelijke herindeling zijn de gemeenten Franekeradeel, het Bildt, Menameradiel en vier dorpen van Littenseradiel samengevoegd tot de nieuwe gemeente Waadhoeke. Als werkplek voor de ambtenaren en het college van B&W is het voormalige gemeentekantoor van Franeker aangepast en uitgebreid. De uitdaging: het gemeentehuis moest gereed zijn voor op 1 januari 2018 de herindeling zijn beslag zou krijgen.

1 december 2017 moest het gemeentehuis klaar zijn. 'Dat was een heel harde datum', herinnert Jan Drogt van LindHorst huisvestingsadviseurs zich. LindHorst werd in december 2016 geselecteerd voor het externe procesmanagement. Er lag toen al een programma van eisen, en ook het budget stond vast. Drogt: 'Men heeft bewust gekozen voor één gemeentehuis voor alle ambtenaren.' LindHorst werkte het plan samen met architectenbureau Van Manen en Zwart uit. Het bouwteam werd aangevuld met uitvoerende partijen Jorritsma Bouw en Van der Weerd Installatietechniek, met Sijperda-Hardy als installatieadviseur. Drogt: 'Met deze vijf partijen hebben we een puik stukje werk afgeleverd.'

‘**M**et deze vijf partijen hebben we een puik stukje werk afgeleverd’

- Jan Drogt

Wisselende gebruikers

Het gemeentekantoor werd zo'n twintig jaar geleden ontworpen door architectenbureau Van Manen en Zwart. Het was voor LindHorst dan ook een logische stap om hetzelfde bureau ook bij deze opdracht te betrekken. Architect Lolke Wijtsma vertelt: 'We hadden te maken met veel mensen uit de verschillende gemeentes, ieder met hun eigen wensen. Vanuit een werkgroep kon men meepraten, het creëren van betrokkenheid was belangrijk.' Drogts: 'De toekomstige gebruikers zaten tegelijkertijd in een soort sollicitatieproces; zij waren dus ook met heel andere vraagstukken bezig dan met de huisvesting. Vanwege dat proces hadden wij te maken met wisselende gebruikers die voor zowel hun organisatie als voor de huisvesting keuzes moesten maken.' Bogend op hun ervaring met het bouwen van gemeentehuizen, konden LindHorst en VMEZ bewerkstelligen dat uiteindelijk met vrijwel alle voorstellen werd ingestemd, en dat het nieuwe pand op 1 december 2017 kon worden opgeleverd.

Activiteit Gerelateerd Werken

Het ontwerp voor het nieuwe gemeentehuis is gemaakt op basis van "Activiteit Gerelateerd Werken". Wijtsma: 'Daarbij is een open plattegrond belangrijk, zodat mensen elkaar goed kunnen zien zonder dat ze last van elkaar hebben. En er zijn plekken nodig waar je bijvoorbeeld even rustig kunt werken of overleggen.' In het bestaande gedeelte zijn heel veel binnenwanden verwijderd; er zijn glaswanden teruggeplaatst. De concentratie- en belkamers zijn in de buurt van de werkplekken gemaakt. Zijlstra: 'Dat was wel een uitdaging, want de ruimtes waren heel erg bepaald door de draagstructuur van het gebouw. Toch hebben we een mooie verdeling kunnen maken.' In het gebouw zijn ook ontmoetingsgebieden gecreëerd. De eetwerkcafés liggen heel centraal en ademen een rustige sfeer.

Ruimte

Er is voor de vorm van Activiteit Gerelateerd Werken gekozen om de bezettingsgraad in het gemeentehuis efficiënter in te vullen. Voorheen kwam deze niet verder dan hooguit 50%. 'Nu wordt zo'n 80% gehaald, en er was zelfs nog ruimte over voor de nieuwe sociale dienst', weet Drogt. Daarnaast is er een nieuwe raadzaal aangebouwd die voldoende ruimte biedt aan de nieuwe gemeenteraad. Wijtsma: 'We hebben hier de sterke maatsystematiek van het oude gebouw doorgezet, maar de raadzaal heeft een heel eigen uitstraling gekregen.' Omdat het gemeentehuis er niet alleen voor Franeker is, maar voor de héle gemeente, is er bewust voor gekozen om de raadzaal naar de buitenkant te richten.

Het gemeentehuis ademt weliswaar openheid, maar openheid kent in de huidige tijd ook grenzen. Zo moest de vrij toegankelijke trap uit de centrale hal worden verplaatst naar de zijkant van het gebouw. Je kunt nu alleen nog naar boven als je je kunt identificeren.

‘Watermiststelsysteem als gelijkwaardige brandveiligheidsoplossing’

- Jan Canninga

Brandscheidingen

Wijtsma: ‘Vanwege het open karakter wilden we geen grote brandscheidingen in het gebouw.’ Die wens is vertaald door installatieadviseur Sijperda-Hardy. Adviseur Jan Canninga legt uit: ‘Bij ruimtes groter dan duizend vierkante meter moeten brandscheidingen worden geplaatst.’ Omdat deze niet in het ontwerp pasten, ging Canninga op zoek naar een alternatief waarmee ook aan de eisen van brandveiligheid kon worden voldaan. ‘We vonden een gelijkwaardige brandveiligheidsoplossing in de vorm van een watermiststelsysteem. Dit vernevelt het water onder grote druk, waardoor er een soort van mist ontstaat waardoor een brand zich niet verder zal uitbreiden.’ De buizen van een watermiststelsysteem zijn substantieel dunner dan die van een reguliere sprinklerinstallatie (gemiddeld 20 mm tegenover 60 mm) en waren dus makkelijker in te passen naast het overige leiding- en buizenwerk. De kleinere opslagtank kon in de kelder worden geplaatst. ‘Dit systeem is ontworpen door Unica, dat is een gecertificeerde partij’, vertelt Canninga. Hij adviseerde daarnaast over de E&W-installaties, en over het binnenklimaat. ‘De bestaande luchtbehandelingskast hebben we gerenoveerd, de luchtkanalen zijn hergebruikt. We hebben een warmtepomp toegevoegd die ’s winters zorgt voor verwarming en ’s zomers voor verkoeling. In periodes dat het écht koud is - vanaf -0 °C - springen de bestaande cv-ketels bij, aangestuurd door het gebouwbeheersysteem. Er zijn PV-panelen geplaatst om het stroomgebruik hiervoor te compenseren.’ Sijperda-Hardy liet verder overal de conventionele verlichting vervangen door led.

‘De waddensfeer is ver doorgevoerd in de tuin en in de gevels’
- Lolke Wijtsma

Waddeninspiratie

De gemeente Waadhoeke grenst aan de Waddenkust, een onuitputtelijke inspiratiebron voor een architect. Wijtsma: ‘Die waddensfeer is ver doorgevoerd: in de tuin en in de gevels. Bijvoorbeeld in de schermen om de raadzaal, die zijn geperforeerd vanuit een fotoprint van het wad; daarbij zijn sommige vlakken onder een hoek gezet, wat een mooi schaduw effect geeft.’ Het waddenthema komt ook terug in het interieur, bijvoorbeeld in de tapijttegels die doen denken aan waddenslib en in de verschillende soorten behang die refereren aan zwarte basaltblokken, de parelmoeren binnenkant van schelpen en het grijsblauwe water.

Partijen kijken terug op een prettige samenwerking. Jan Drog: ‘Ieder heeft zijn verantwoordelijkheid genomen, met als resultaat dat binnen budget en binnen planning kon worden opgeleverd. Een mooi voorbeeld van hoe zo’n project succesvol kan verlopen.’

GEMEENTE WAADHOEKE, FRANEKER

Opdrachtgever	: Gemeente Waadhoeke, Franeker
BOUWTEAMLEDEN	
Directievoering	: LindHorst, Hoogeveen
Architect	: Van Manen en Zwart Architecten, Drachten
Installatieadviseur	: Sijperda-Hardy Adviesbureau, IJlst
Constructeur	: Ingenieursbureau Boorsma, Drachten
Aannemer	: Jorritsma Bouw, Bolsward
Installateur	: Van der Weerd installatietechniek, Franeker

ONDERAANNEMERS EN LEVERANCIERS

Metselmortel	: Remix Droge Mortel, Borger
Systeemplafonds & -wanden	: Plaveka Interieurs, Sint Annaparochie

Fotografie: Van Manen en Zwart en Henri Vos

Tekst: Vera Bosma